

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Proca Victoria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2020, în cauza penală în privința lui,

Chirca Grigore X, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.06.2018 – 27.12.2019

instanța de apel: 30.01.2020 – 28.07.2020

instanța de recurs ordinar: 25.09.2020 – 14.06.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 27 decembrie 2019, procesul penal pornit în privința lui Chirca Grigore în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal a fost încetat cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Măsura preventivă privind obligațiunea de a nu părăsi țara aplicată lui Chirca Grigore a fost menținută aceiași până la intrarea sentinței în vigoare, apoi de anulat.

Cheltuielile solicitate de partea acuzării în sumă de 12 990 (douăsprezece mii nouă sute nouăzeci) lei, suportate pentru efectuarea expertizelor pentru a fi încasate de la inculpat au fost admise și s-a încasat de la Chirca Grigore în beneficiul statului suma de 12 990 (douăsprezece mii nouă sute nouăzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Prin sentință, prima instanță a constatat că, Chirca Grigore în perioada 25.03.2014 – 28.08.2014, deținând funcția de inginer cadastral al Primăriei s. Popeștii de Jos, raionul Drochia, intenționat, acționând din interes personal, contrar obligațiilor de serviciu care îi revin conform obligațiilor funcționale și a fișei postului de care a luat cunoștință contra semnătură, a confecționat, deținut și folosit în interesele SRL „WeTrade Agro” contracte de arendă funciară, acte de primire-predare a terenului și

cereri către Oficiul Cadastral Teritorial Drochia de înregistrare a contractelor date din numele a mai multor persoane, deținători de cote agricole în s. Popeștii de Jos raionul Drochia, multiple cu semne de falsificare, acțiuni care au dus la înregistrarea și prelungirea ilegală al dreptului de arendă al agentului economic vizat.

Conform raportului de expertiză nr.34-12/2-R-291 din 26.03.2018 s-a stabilit, că semnăturile în litigiu, executate din numele cet. Panainte Maria în rubrica „Arendator” din contractul de arendă funciară și actul de primire-predare a terenului nr.377 din 25.03.2014, prezentate la expertiză, au fost executate de cet. Chirca Grigore. Semnăturile în litigiu, executate din numele cet. Bejan Marina în rubrica „Arendator” din contractul de arendă funciară și din actul de primire-predare a terenului agricol arendat nr.134 din 28.08.2014, au fost executate de cet. Chirca Grigore. Textele manuscrise în litigiu, executate în cererile către OCT Drochia de înregistrare arendei din numele cet. Murzac Eufrosinia, din numele cet. Gusacinski Vitalii; din numele cet. Coțofană Varvara; din numele cet. Chiosa Zinovia; din numele cet. Rîmiș Elena; din numele cet. Panainte Ion; din numele cet. Murzac Serghei, din numele cet. Rîmiș Fiodor, din numele cet. Bejan Marina, prezentate la expertiză, au fost executate de cet. Chirca Grigore. Semnăturile în litigiu, executate în cererile către OCT Drochia de înregistrare a arendei din numele cet. Murzac Eufrosinia; din numele cet. Gusacinski Vitalii; din numele cet. Coțofana Varvara; din numele cet.Chiosa Zinovia; din numele cet. Rîmiș Elena; din numele cet. Panainte Ion, din numele cet. Murzac Serghei; din numele cet. Rîmiș Fiodor; din numele cet. Bejan Marina, prezentate la expertiză, au fost executate de cet. Chirca Grigore.

Acțiunile lui Chirca Grigore au fost încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal - confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare .

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Chirca Grigore, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

3.1. În motivarea cererii de apel, inculpatul Chirca Grigore a menționat că:

- vinovăția sa nu este dovedită, el nu a falsificat nici o semnătură în contractele de arendă, ori acestea au fost întocmite în perioada 2011-2012 când el nici nu activa în funcția respectivă;

- expertiza grafologică care stă la baza sentinței pronunțate a fost efectuată cu încălcări ale normelor de procedură, fapt ce denotă nulitatea respectivei probe.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2020, apelul declarat de către inculpatul Chirca Grigore a fost respins ca nefondat, și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, prima instanță în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art. 361 alin. (1) Cod penal - confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

Instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat și legal a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Chirca Grigore în temeiul art. 60 alin.(1) Cod Penal din motivul intervenirii termenului de prescripție.

În acest sens, prima instanță întemeiat a bazat sentința de condamnare de rând cu declarațiile martorilor Țurcan Tatiana, Ciocârlan Maria, Chiosa Ludmila, Gusacinschi Silvia, Ghusacinschi Ion, Murzac Efrosinia, Chiosa Zinaida, și Moraru Radu audiați în prima instanță și declarațiile cărora au fost date citire de către procuror în ședința instanței de apel și pe cumulul probelor scrise și anume: Raport de expertiză 34-12/2-R-291 din 26.03.2018 (f.d.168-237 vol. III); Comunicarea telefonică nr.4329 din 13.09.2015 (f.d.71 vol. I); proces-verbal de cercetare la fața locului din 13.09.2015(f.d.72-73, vol. I); ordonanța și proces-verbal de ridicare al cererilor de înregistrare a contractelor de arendă din 04.11.2015 (f.d.79-80; 137-138, vol. I); ordonanța și proces-verbal de ridicare al contractelor de arendă din 03.03.2017 din Oficiul Cadastral Teritorial Drochia(f.d.81-82, vol. I); Fișa postului specialistului primăriei s. Popeștii de Jos raionul Drochia (f.d.89-92 vol. I); Plângerea de un grup de locuitori al s. Popeștii de Jos raionul Drochia din 12.04.2016 (f.d.130-132, vol. I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare de la cet. Gusacinschi Silvia din 08.06.2016 (f.d.151-152, vol. I); Raport de expertiză 34-12/2-R-1313 din 21.07.2016 (f.d.163-168,vol.I); Proces-verbal de examinare al contractelor de arendă și a cererilor de înregistrare la OCT Drochia din

27.07.2016 (f.d.204, vol. I); Contracte de arendă funciară, listele de primire a producției agricole la cotă, registrul de evidență a contractelor de arendă și cererile de înregistrare a contractelor la OCT Drochia din 27.07.2016, cu anexarea lor la cauza penală (f.d.205, vol. I).

Instanța de apel a constatat că, probele enunțate incontestabil demonstrează vinovăția inculpatului și acestea au fost prezentate de partea acuzării în cadrul ședinței instanței de apel în respingerea argumentelor din apelul declarat de acesta.

Argumentele inculpatului referitor la nevinovăția sa și la încălcarea normelor de procedură la efectuarea expertizelor instanța de apel le-a considerat declarative și făcute cu un scop determinat de evitare a răspunderii penale. Respectivul afirmării sânt combătute prin probele prezentate în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță și de apel.

Instanța de apel a reținut că, după cum rezultă din materialele cauzei, inculpatului i se impută falsificarea semnăturilor în contractele de arendă a unui șir de proprietari a cotelor de teren încheiate cu SRL „We Trade Agro” în anii 2011-2012, care ulterior aflându-se la păstrare în biroul inginerului funciar Chirca Grigore au fost „corectate” cu anul 2014 (raportul de expertiză 34-12/2-R-1313 din 21.07.2016) și transmise spre înregistrare la OCT Drochia de rând cu cererile din numele arendatorilor întocmite de către aceeași persoană – Chirca Grigore și cu semnătura din numele acestora executată de către aceeași persoană inculpatul (raportul de expertiză 34-12/2-R-291 din 26.03.2018). Astfel cert este constatat, că falsificarea contractelor de arendă și cererilor din numele arendatorilor a fost efectuată în perioada de activitate a inculpatului în calitate de inginer funciar și anume de acesta, iar respectivele acțiuni au avut ca rezultat prelungirea contractelor de arendă contrar voinței proprietarilor.

Instanța de apel a relevat că, argumentele referitor la încălcarea normelor procedurale la efectuarea expertizelor grafoscopice la fel sânt considerate nefondate și necesar a fi respinse, or, la finalizare urmării penale inculpatului și apărătorului acestuia i-au fost aduse la cunoștință materialele cauzei penale, inclusiv și respectivele expertize judiciare. Aceștia nu au invocat careva pretenții referitor la legalitatea acestor acțiuni procedurale. Mai mult că în cadrul ședinței judiciare a fost admis demersul părții apărării de efectuare a unei expertize suplimentare în comisie, care nu a fost efectuată din motivul neonorării de către solicitant a obligațiilor de plată a cheltuielilor suportate pentru desfășurarea acesteia.

Instanța de apel a considerat motivele invocate în apelul declarat de inculpatul Chirca Grigore ca fiind nefondate și necesar a fi respinse.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Proca Victoria în numele inculpatului Chirca Grigore, prin care invocând în calitate de temeuri pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12)* Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei și achitarea inculpatului.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul Proca Victoria în numele inculpatului Chirca Grigore invocă:

- instanța de apel a lăsat fără atenție necesară mai multe aspecte și circumstanțe care confirmă nevinovăția inculpatului, invocate de către Chirca Grigore în cererea de apel. Astfel, presupusele probe pe care s-a întemeiat sentința de condamnare nu dovedesc nici într-un fel vinovăția lui Chirca Grigore. În cadrul cercetării judecătorești nu au fost întreprinse careva acțiuni în vederea stabilirii adevărului, dar a fost mers pe poziția părții acuzării, astfel dând dovadă de o apreciere unilaterală a circumstanțelor cauzei și ignorând cu vehemență argumentele invocate de către partea apărării. Reieșind din circumstanțele cauzei, coordonată cu probele existente, sentința de condamnare este bazată pe opinia proprie și preconcepută a instanței de judecată care nu este argumentată și nu are la bază un temei legii. Asupra acestui motiv, instanța de apel nu s-a expus

- instanța de apel a admis comiterea unei erori grave de fapt, și anume denaturarea probelor, or, instanța de apel a specificat că *prima instanță a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, fapt ce nu corespunde adevărului, deoarece martorii audiați în cadrul ședințelor de judecată au declarat că, contractele de arendă au fost semnate în perioada când Chirca Grigore nici nu activa în cadrul primăriei Popeștii de Jos, ultimul fiind în imposibilitate de a comite cele incriminate de asemenea nici unul din martori nu ar fi confirmat în vreun fel implicarea lui Chirca Grigore la semnarea și înregistrarea acestor contracte din declarațiile martorilor nu reieșea vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, ci se dovedea contrariul, adică nevinovăția celui din urmă;*

- a fost ignorat cu desăvârșire argumentul apelantului privind încălcările metodelor sau procedurilor de efectuare a expertizei, or conform (Pct.3,4,8,17,18,23,25 pg.2-5) al raportului de expertiză judiciară Nr. 34-12/2-R-291 din 26.03.2018, material pentru comparație, în cazul persoanelor unde s-a constatat că, Chirca Grigore ar fi falsificat semnăturile, au fost folosite câte o singură mostră de scris liber, iar în cazul lui Chirca Grigore 2 mostre (pct.31 pg.5), pe când conform literaturii de specialitate (Modele de

comparație ale expertizei criminalistice a semnăturii publicat în analele științifice a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI - autori: Sergiu Nestor, Șef catedră procedură penală și criminalistică a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI și Rodica Melinte doctorand a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI), precum și în toată literatura de specialitate consultată, se constată că, numărul modelelor libere suficiente pentru expertizare la semnături, este necesar a fi nu mai puțin de 10 (la ele se pot anexa dispoziții de plată, cereri, dispoziții cu primire a salariului sau a pensiei, carnetul de muncă, fișă personală, e.t.c), pentru a emite concluzii veridice. Modelele de semnături libere trebuie să corespundă anumitor criterii și anume: să fie autentice, să corespundă după grafice, după timp. să fie executate cu același instrument. De asemenea modelele experimentale trebuie să fie nu mai puțin de 30-40 executate pe 3 file aparte. însă, constatăm că, expertul nu a avut suficiente materiale pentru a forma o concluzie corectă, deși, în cadrul ședinței de judecată din 09.04.2014, expertul Alexei Țenchiu, comisar principal, Expert Judiciar al SED al SEC a Direcției Nord a CT-C și EJ al IGP fiind audiat, a declarat că, a avut suficiente materiale comparative pentru emiterea concluziilor expuse. Or, instanța sa expus doar asupra faptului că consideră argumentele invocate de partea apărării privind încălcarea ordinii procesuale de dispunere a expertizei ca fiind declarative;

- obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal;

- instanța de apel nu a apreciat legătura cauzală dintre mijloacele de probă indicate și constatarea elementelor infracțiuni imputate inculpatului. Ba mai mult, martorii audiați în cadrul ședințelor de judecată au declarat că, contractele de arendă au fost semnate în perioada când Chirca Grigore nici nu activa în cadrul primăriei Popeștii de Jos, ultimul fiind în imposibilitate de a comite cele incriminate. De asemenea nici unul din martori nu ar fi confirmat în vreun fel implicarea lui Chirca Grigore la semnarea și înregistrarea acestor contracte. Acest fapt demonstrează lipsa unui semn important al laturii obiective a infracțiuni și anume timpul săvârșirii infracțiuni, or, inculpatul neactivând în cadrul primăriei Popeștii de Jos în perioada când au fost semnate contractele de arendă, era în imposibilitatea reală de a comite infracțiunea imputată;

- baza elementelor infracțiunii prevăzute la art.361 alin.(1) Cod penal nu poate fi dovedită atât latura obiectivă cât și latura subiectivă a celor incriminate, deoarece latura subiectivă a infracțiunii în cauză se

caracterizează prin intenție directă fapt ce nu a fost dovedit, or instanța de apel nu a făcut o analiză juridică a elementelor infracțiunii incriminate inculpatului;

- în cadrul judecării apelului nu au fost întreprinse careva acțiuni în vederea stabilirii adevărului, dar a fost mers pe poziția părții. Astfel dând dovadă de o apreciere unilaterală a circumstanțelor cauzei și ignorând argumentele invocate de către partea apărării;

- acuzarea de stat a înaintat învinuirea nefondat, bazată pe presupuneri, iar prima instanță cât și instanța ierarhic superioară nu a curmat abuzurile acuzatorului de stat, pronunțând o sentință de condamnare declarativă, neargumentată prin interpretarea eronată a circumstanțelor cauzei, iar presupunerile și dubiile nu au fost înlăturate pe parcursul ședințelor de judecată ceea ce contravine prevederilor art.8 alin.(3) cod de procedură penală.

6. Referință asupra recursului declarat a fost depusă de către procuror prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a

săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că recurentul invocă temeiurile pentru casare prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală și anume: „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Examinând argumentele recursului prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal constată că acestea și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează.

Potrivit rechizitoriului, Chirca Grigore este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează obligații, ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de timpul de proprietate și forma juridică de organizare.

Prima instanță, în temeiul art. 60 alin.(1) Cod penal, a încetat procesul penal de acuzare a lui Chirca Grigore, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către inculpat, instanța de apel fără cercetarea amănunțită a învinuirii înaintate și a probelor administrate, a respins apelul inculpatului Chirca Grigore și a menținut sentința primei instanțe fără modificări, reținând la rândul său că prima instanță întemeiat și legal a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Chirca Grigore în temeiul art. 60 alin.(1) Cod penal.

Colegiul reține că, potrivit descriptivului sentinței contestate (pct. 2. din decizie), prima instanță doar a trecut în revistă probele prezentate de către partea acuzării, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, nespecificând motivele pentru care a admis unele probe și a respins alte probe din cele administrate, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării. Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur.

În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

În acest sens, Colegiul atestă că, prima instanță a omis să aprecieze circumstanțele de fapt și de drept ale speței cu privire la determinarea modului unitar de interpretare și aplicare a prevederilor art. 361 alin. (1) Cod penal.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 60 alin. (1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de prescripție.

Potrivit art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită și constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Potrivit art. 389 alin. (1), (4) pct. 3), (6) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.

La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului.

În continuare, Colegiul penal reține că, potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor judecând examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penală lărgit constată că instanța de apel de asemenea nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Potrivit practicii judiciare constante, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată.

La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Rezumând cele menționate instanța de recurs constată că, soluția încetării procesului penal în privința lui Chirca Grigore a reieșit din neaprecierea probelor administrate pe caz, astfel, pronunțând o hotărâre de încetare în privința ultimului, instanța de apel nu a luat în considerație toate probele administrate la caz, fapt ce duce la concluzia, că deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța fără a le verifica și aprecia în urma unei evaluări în ansamblu, a conchis că, procesul penal în privința lui Chirca Grigore urmează a fi încetat în temeiul art. 60 alin.(1) Cod penal.

Ca urmare, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, deși având declarația inculpatului precum că, vina în comiterea faptelor

imputate nu recunoaște solicitând pronunțarea unei sentințe de achitare, în lipsa unei analize ample a probelor prezentate de partea acuzării și partea apărării, pripit a ajuns la concluzia de menținere a sentinței primei instanțe prin care a fost încetat procesul penal pornit în privința lui Chirca Grigore privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, fără a analiza și aprecia probelor, limitându-se la enumerarea probelor, trecerea acestora în revistă, fără o apreciere multilaterală.

În acest context, Colegiul menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă faptul, că instanța de apel urma să verifice probelor sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă, să supună analizei probele administrate, sub aspectul coroborării, veridicității. Or, în acest sens partea apărării a invocat necorespunderea concluziilor primei instanțe cu circumstanțele de fapt stabilite în ședința judiciară, analizând superficial și denaturat declarațiilor martorilor.

În acest sens, Colegiul penal lărgit observă că, decizia instanței de apel nu conține analiza detaliată a probelor, precum și argumentele din care considerente sunt admise probele acuzării și respinse probele părții apărării.

Colegiul menționează că, decizia atacată prezintă deficiențe majore la capitolul motivării soluției adoptate, lipsind orice analiză a conținutului probelor, acestea fiind doar enumerate. În acest sens Colegiul penal accentuează că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Rezumând cele menționate, instanța de apel nerespectând întocmai prevederile art. 101 Cod de procedură penală, nu a verificat și apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală).

Colegiul penal lărgit consideră că, la judecarea cauzei instanțele au admis erori judiciare care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deoarece motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii adoptate.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond, constituie erori de drept prescrise în art. 427 Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra necesității de a casa total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt

complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte și legale în cauza dată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze desfășurat și profund probele administrate în cauză, să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, prin care să ofere răspunsuri la apelul declarat de către inculpat, alegațiilor de bază invocate de către acesta, care în opinia sa are importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Proca Victoria în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Chirca Grigore X* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 28 iulie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion